

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 88/13
V Lucemburku dne 11. července 2013

Rozsudky ve věcech C-545/10, C-627/10 a C-412/11
Komise v. Česká republika, Slovinsko a Lucembursko

Česká republika a Slovinsko nesplnily své povinnosti vyplývající z unijního práva v oblasti železniční dopravy

Soudní dvůr naproti tomu zamítl žalobu Komise proti Lucembursku

Tyto věci se řadí do série žalob¹ podaných Komisí proti několika členským státům pro nesplnění jejich povinností vyplývajících ze směrnic, které upravují fungování odvětví železniční dopravy². V daných věcech se Soudní dvůr zabýval žalobami proti České republice, Slovinsku a Lucembursku.

C-545/10 Komise v. Česká republika

Soudní dvůr zaprvé připomněl, že k zajištění nezávislosti řízení provozovatele infrastruktury musí mít tento provozovatel v rámci zpoplatňování, který je stanovován členskými státy, určitý rozhodovací prostor pro stanovení výše poplatků tak, aby tyto poplatky mohl použít jako nástroj řízení.

Stanovení maximální ceny za používání železniční infrastruktury každoročním výměrem Ministerstva financí má ale za následek zúžení rozhodovacího prostoru provozovatele infrastruktury v míře neslučitelné s cíli směrnice 2001/14. V souladu s touto směrnicí totiž musí mít provozovatel infrastruktury možnost zavést nebo pokračovat v zavádění vyšších poplatků na základě dlouhodobých nákladů určitých investičních projektů. Na základě toho dospěl Soudní dvůr k závěru, že první žalobní důvod Komise je opodstatněný.

Pokud jde zadruhé o žalobní důvod Komise vycházející z neexistence opatření, na základě kterých se provozovateli infrastruktury poskytují podněty ke snižování nákladů na zajištění infrastruktury a výše poplatků za přístup, Soudní dvůr zkoumal státní dotace pro provozovatele infrastruktury, na něž poukazovala Česká republika.

Pokud mohou tyto státní dotace vést ke snížení nákladů na zajištění infrastruktury a výše poplatků za přístup, samy o sobě provozovatele nemotivují, neboť od něj nevyžadují žádný závazek. Soudní dvůr proto dospěl k závěru, že i druhý žalobní důvod je opodstatněný.

Zatřetí Soudní dvůr zkoumal žalobní důvod Komise, podle kterého nejsou poplatky za minimální přístupový balík a přístup k dopravním zařízením po železnici stanoveny ve výši nákladů přímo vynaložených za provoz železniční dopravy. Soudní dvůr konstatoval, že Komise neposkytla žádné konkrétní příklady, z nichž by vyplývalo, že poplatky za přístup jsou českými orgány stanovovány v rozporu s požadavky směrnice. Soudní dvůr proto rozhodl, že je tento žalobní důvod neopodstatněný.

¹ Jedná se o věci [C-473/10](#), Komise v. Maďarsko, [C-483/10](#), Komise v. Španělsko, [C-555/10](#), Komise v. Rakousko, [C-556/10](#), Komise v. Německo (rozsudek Soudního dvora ze dne 28. února 2013, viz [TZ č. 20/13](#)), [C-512/10](#), Komise v. Polsko, [C-528/10](#), Komise v. Řecko, [C-545/10](#), Komise v. Česká republika, [C-557/10](#), Komise v. Portugalsko, [C-625/10](#), Komise v. Francie (rozsudek Soudního dvora ze dne 18. dubna 2013, viz [TZ č. 49/13](#)), [C-627/10](#), Komise v. Slovinsko, [C-369/11](#), Komise v. Itálie, a [C-412/11](#), Komise v. Lucembursko.

² Směrnice Rady 91/440/EHS ze dne 29. července 1991 o rozvoji železnic Společenství (Úř. věst. L 237, s. 25; Zvl. vyd. 07/01, s. 341), ve znění směrnice 2004/51/ES a 2007/58/ES, a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/14/ES ze dne 26. února 2001 o přidělování kapacity železniční infrastruktury a zpoplatnění železniční infrastruktury (Úř. věst. L 75, s. 29; Zvl. vyd. 07/05, s. 404), ve znění směrnic 2004/49/ES a 2007/58/ES.

Začtvrté Komise tvrdila, že Česká republika tím, že nezavedla systém odměňování výkonu povzbuzující železniční podniky a provozovatele infrastruktury k minimalizaci závad a zvyšování výkonu železniční sítě, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z unijního práva. Soudní dvůr dospěl k závěru, že ustanovení právních předpisů a smluv, na něž Česká republika poukazovala, nelze považovat za sourodý a transparentní celek, který lze označit za „systém odměňování výkonu“, a rozhodl tedy, že je tento žalobní důvod opodstatněný.

Zapáté Komise tvrdila, že podle českého práva lze proti rozhodnutím Drážního úřadu podat odvolání k Ministerstvu dopravy. Takové předchozí odvolání ve správním řízení je ale podle ní v rozporu se směrnicí 2001/14. Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že z uvedené směrnice vyplývá, že správní rozhodnutí přijatá regulačním subjektem smí podléhat pouze soudnímu přezkoumání, a rozhodl tedy, že jsou české právní předpisy v rozporu s unijním právem.

C-627/10 Komise v. Slovinsko

Směrnice 91/440 stanoví, že v zájmu zajištění nestranného a nediskriminačního přístupu k železniční infrastruktuře musí být „hlavní funkce“ svěřeny subjektům nebo podnikům, které samy neprovozují železniční dopravu. Mezi tyto funkce patří mimo jiné přidělování tras vlaků železničním dopravním podnikům, tj. přidělování časových úseků pro průjezd vlaků na určité části železniční sítě.

V této souvislosti Komise Slovinsku předně vytýkala, že nesplnilo své povinnosti v rozsahu, v němž se slovinský provozovatel infrastruktury, který poskytuje i služby železniční dopravy, podílí na sestavování jízdního řádu, a tudíž na funkci přidělování trasy nebo kapacity infrastruktury.

Soudní dvůr připomněl, že podle směrnice 91/440 se rozhodování související s přidělováním trasy včetně definice a posouzení dostupnosti považuje za součást hlavních funkcí. Na základě toho dospěl Soudní dvůr k závěru, že železničnímu podniku nelze svěřit veškeré přípravné práce související s přijetím takových rozhodnutí. Soudní dvůr dospěl k názoru, že tomu tak ve Slovinsku je, a žalobní důvod Komise proto prohlásil za opodstatněný.

Soudní dvůr naproti tomu připomněl, že řízení dopravy nelze považovat za hlavní funkci, a že tedy může být svěřeno provozovateli infrastruktury, který je současně železničním podnikem, jako je tomu ve Slovinsku.

Komise dále Slovinsku vytýkala, že nepřijalo opatření povzbuzující provozovatele infrastruktury ke snižování nákladů na zajištění infrastruktury a výše poplatků za přístup a nezavedlo systém odměňování výkonu železničních podniků a provozovatele infrastruktury, který by splňoval požadavky unijního práva. Poslední žalobní důvod Komise se týkal výpočtu poplatku za minimální přístup k železniční infrastruktuře.

Soudní dvůr v tomto ohledu poukázal na skutečnost, že se argumenty Slovinska zakládají výlučně na změnách vnitrostátní právní úpravy provedených po uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, které Komise tomuto členskému státu zaslala v roce 2009. K takovým změnám ale Soudní dvůr nemůže přihlídnout, a proto rozhodl, že jsou žalobní důvody Komise opodstatněné.

C-412/11 Komise v. Lucembursko

Komise Lucembursku vytýkala, že nesplnilo své povinnosti, neboť železniční podnik Lucemburských drah (Chemins de fer luxembourgeois, CFL) nadále zůstává pověřen některými z hlavních funkcí v oblasti přidělování tras vlaků v případě narušení provozu.

Soudní dvůr ale připomněl, že přijetí opatření nezbytných k obnovení běžných provozních podmínek, včetně odebrání tras vlaků, v případě narušení provozu nebo v případě nebezpečí spadá do rámce řízení dopravy. Vzhledem k tomu, že řízení dopravy není podrobeno podmínce nezávislosti, lze takovéto funkce svěřit provozovateli infrastruktury, který je zároveň i železničním podnikem.

Soudní dvůr nicméně upřesnil, že ačkoli se odebírání tras vlaků v případě narušení provozu nepovažuje za hlavní funkci, nové přidělení tras musí být naopak považováno za součást hlavních funkcí, které smí vykonávat pouze nezávislý provozovatel nebo přidělovací subjekt.

Vzhledem k tomu, že podle lucemburské právní úpravy provádí nové přidělení tras vlaků přidělovací subjekt, a sice správa železnic (Administration des Chemins de Fer, ACF), Soudní dvůr žalobu Komise zamítl.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotýčný členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudků ([C-545/10](#), [C-627/10](#) a [C-412/11](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499